

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

FILOZOFIJA

Oddelek za filozofijo

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

Naziv: prvostopenjski študijski program Filozofija

Trajanje: 3 leta

Točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednji smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer** z dvema moduloma, Filozofija splošno ter Kultura in etika (modul se izbere ob vpisu v drugi letnik).

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študentke in študenti v okviru prvostopenjskega študijskega programa Filozofija usvojijo temeljno znanje o filozofskih vprašanjih in problemih ter različnih teoretskih in metodoloških pristopih k njim. S podrobnim razčlenjevanjem izbranih filozofskih problemov in oblikovanjem njihovih rešitev, z branjem, analizo in interpretacijo izvirnih filozofskih besedil in skrbno presojo njihovih kompleksnih argumentov ter kritično uporabo strokovne literature razvijajo znanja, ki so potrebna za samostojno znanstveno in strokovno delo. Predmeti programa so na eni strani zgodovinsko povezani s tradicijo in poljem celotne humanistike, na drugi pa disciplinarno utemeljujejo področje filozofije, tako da študenti in študentke usvojijo znanje, ki je povezano s splošno teorijo in z razumevanjem, pri čemer študenti razvijajo pojmovni aparat ter tenkočutnost v razbiranju kulturnih in etičnih dilem in vprašanj na vseh ravneh družbenega življenja doma in po svetu z ozirom na področja delovanja, ustvarjanja, vrednotenja in spoznavanja ter odnose med jezikom in sporazumevanjem, kulturo in družbo, humanostjo in humanizmom, umetnostjo in tehnologijo.

Cilj študijskega programa je, da diplomante in diplomantke usposobi za strokovno delo na najraznovrstnejših raziskovalnih in izobraževalnih institucijah, za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih raziskovalnih, razvojnih, kulturnih in civilnodružbenih ustanovah. Poleg filozofsko-kritične obravnave vprašanj humanosti, ki spodbuja uravnotežen, trajnostno naravn razvoj Slovenije v perspektivi evropskega sobivanja s filozofijo kot skupnim jezikom, študenti ok-

repijo poznavanje etike, ki na svoji teži in pomenu ne pridobiva le znotraj ožjih strokovnih krogov, temveč predvsem tudi na najširših globalno-družbenih ravneh. Na ta način se študij filozofije sprotno odziva na močno povečan interes javnosti glede sodobnih moralno-etičnih dilem. Pomembno izpostavi tudi vidike idejne zgodovine, spoznavne teorije in teorije znanosti ter vprašanj, ki se nanašajo na človekovo zavest in družbeno življenje ter delovanje. Kot dvopredmetni program je študij filozofije posebej primeren pri poklicih, pri katerih je pomembna filozofska sporočilnost in jasnost argumentacije ter osredotočanja na bistvo problemov, mišljenja z raznolikih gledišč, ustvarjalnost ter kritičnost, hkrati pa tudi medkulturno sporazumevanje (prevajalci, sodelavci v tujih predstavništvih, v turizmu, kulturnem managementu, v mednarodnih organizacijah, političnih institucijah in komisijskih službah etičnega korektiva znanosti, religije, politike, medicine, kot svetovalci v izobraževanju).

Mednarodno je oddelek vpet v mreže mobilnosti, ki študente vpenjajo v bogato evropsko filozofsko tradicijo malone vseh starih evropskih univerzitetnih središč. Študijski program prve stopnje je dovolj bogat v raznolikosti filozofskih smeri, diskurzov in metod, da se lahko študenti, ki gredo na eno- ali dvosemestrsko izmenjavo Erasmus ali Ceepus, v teh univerzitetnih središčih počutijo povsem doma kot enakovredni člani evropskega akademskega izročila.

Predmetnik – ENOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v filozofijo E	60			60	5
2. Antična filozofija 1	30		30	60	4
3. Logika in argumentacija	30		30	60	4
4. Novoveška filozofija 1	60			60	5
5. Politična filozofija	30		30	60	4
6. Strokovni izbirni predmet(i) 1	30		60	90	6
7. Simbolna logika	30		30	60	4
8. Antična filozofija 2	30		30	60	4
9. Spoznavna teorija	30			30	3
10. Estetika	60		30	90	6
11. Novoveška filozofija 2	30	30		60	5
12. Ontologija	60		30	90	6
13. Zunanji izbirni predmet	30		30	60	4
2. letnik					
14. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
15. Filozofska antropologija	60		30	90	6
16. Etika	60		30	90	6
17. Azijske filozofije	60		30	90	6
18. Slovenska filozofija in filozofska terminologija	15		15	30	3
19. Marksizem in kritična teorija	30			30	3
20. Filozofija in zgodovina znanosti	30		30	60	4
21. Uvod v psihoanalizo	15	15		30	3
22. Osnove analitične filozofije	15	15		30	3
23. Filozofija duha	30		30	60	5
24. Srednjeveška in renesančna filozofija 2	30		30	60	4
25. Hermenevtika 1	30			30	3
26. Strokovni izbirni predmet 2	30	30		60	5
27. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5
3. letnik					
28. Fenomenologija 1	30	30		60	5
29. Nemška klasična filozofija E	60		30	90	6
30. Hermenevtika 2	30	30		60	5
31. Filozofija narave	30		30	60	4
32. Sodobna analitična filozofija E	30		60	90	6
33. Praktična filozofija	30		30	60	4
34. Metafizika	60		30	90	6

35. Fenomenologija 2	45		15	60	5
36. Filozofija jezika	30	30		60	5
37. Antropologija simbolnih form	30			30	3
38. Strokovni izbirni predmet 3	15	15		30	3
39. Zunanji izbirni predmet	15	15		30	3
40. Diplomsko delo E					5

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
2. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
3. Moralna filozofija	30		30	60	5
4. Filozofija in humanistika	15	15		30	3
5. Filozofija religije	30		30	60	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 2 in 3)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Semiotika	15	15		30	3
2. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
3. Socialna filozofija	15		30	45	3
4. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
5. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3
6. Filozofija zgodovine	15		30	45	3

Predmetnik – DVOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v filozofijo D	30			30	3
2. Antična filozofija 1	30		30	60	4
3. Logika in argumentacija	30		30	60	4
4. Novoveška filozofija 1	60			60	5
5. Ontologija	60		30	90	6
6. Spoznavna teorija	30			30	3
7. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5
2. letnik: modul Filozofija splošno					
8. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
9. Filozofska antropologija	60		30	90	6
10. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6

11. Osnove analitične filozofije	15	15	30	3	
12. Filozofija zgodovine	15		30	45	3
13. Hermenevtika 1	30		30	3	
14. Strokovni izbirni predmet 1	30	30	60	5	
3. letnik: modul Filozofija splošno					
15. Nemška klasična filozofija D	60		60	5	
16. Fenomenologija 1	30	30	60	5	
17. Filozofija zavesti in življenja	30	30	60	5	
18. Semiotika	15	15	30	3	
19. Sodobna analitična filozofija D	30		30	3	
20. Strokovni izbirni predmet(i) 2	30	30	60	6	
21. Diplomsko delo D				3	

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1 in 2)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Simbolna logika	30		30	60	4
2. Antična filozofija 2	30		30	60	4
3. Estetika	60		30	60	6
4. Novoveška filozofija 2	30	30		60	5
5. Uvod v psihoanalizo	15	15		30	3
6. Filozofija duha	30		30	60	5
7. Srednjeveška in renesančna filozofija 2	30		30	60	4
8. Fenomenologija 2	45		15	60	5
9. Filozofija jezika	30	30		60	5
10. Antropologija simbolnih form	30		30	3	
11. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
12. Socialna filozofija	15		30	45	3
13. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
14. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3
2. letnik: modul Kultura in etika					
8. Etika	60		30	90	6
9. Moralna filozofija	30		30	60	5
10. Strokovni izbirni predmet 1	30	30		60	5
11. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
12. Estetika	60		30	90	6
13. Socialna filozofija	15		30	45	3

3. letnik: modul Kultura in etika

14. Filozofija in humanistika	15	15	30	3	
15. Filozofija religije	30		30	60	4
16. Praktična filozofija	30		30	60	4
17. Strokovni izbirni predmet 2	30		30	60	4
18. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
19. Človek in kozmos v renesansi	15	15	30	3	
20. Zunanji izbirni predmet	30	30	60	5	
21. Diplomsko delo D				3	

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1 in 2)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	creditne točke
1. Politična filozofija	30		30	60	4
2. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
3. Filozofska antropologija	60		30	90	6
4. Azijske filozofije	60		30	90	6
5. Slovenska filozofija in filozofska terminologija	15		15	30	3
6. Marksizem in kritična teorija	30			30	3
7. Filozofija in zgodovina znanosti	30		30	60	4
8. Hermenevtika 2	30	30		60	5
9. Filozofija narave	30		30	60	4
10. Metafizika	60		30	90	6
11. Fenomenologija 1	30	30		60	5
12. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
13. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
14. Nemška klasična filozofija D	60			60	5

Spletna različica

Vsebine temeljnih predmetov

Antična filozofija 1

Predmet sistematično posreduje osnovni pregled filozofije v antiki, pri čemer izpostavlja avtorje in šole, ki so ključni tudi za nadaljnji razvoj filozofije. Študent pozna in je sposoben razumeti temeljne zgodovinske tokove antične filozofije ter mišljenje ključnih avtorjev tega obdobja, posebej pa začetke evropske filozofije.

Novoveška filozofija 1

Študentke in študenti se seznanijo z zgodovino filozofskih idej kontinentalnega racionalizma in britanskega empirizma v 17. in 18. stoletju. S študijem klasičnih novoveških filozofemov, ki so odločilno sooblikovali obzorje vse nadaljnje evropske filozofije in so ključnega pomena za razumevanje sodobne filozofske misli, imajo študentke in študenti sposobnost prepoznavanja, razumevanja in interpretacije pomembnih prvin novoveške filozofske dediščine v sodobni filozofski misli in zato lahko avtonomno vrednotijo posamezne filozofeme v zgodovini človeške misli.

Logika in argumentacija

Slušatelji se seznanijo s temelji neformalne in simbolne logike, še posebej s pojmi argumenta, gradnje dokaza, zmote, definicije, dedukcije, sintakse in semantike, indukcije, argumenta po analogiji ter z osnovnimi metodami dokazovanja s pomočjo simbolne logike, kot so resničnostne tabele, semantična drevesa in naravna dedukcija. Naučijo se prepoznati in analizirati argumente ter ocenjevati njihovo moč in ustreznost evidence in oblikovati lastne dobre argumente.

Ontologija

Ontologija kot najbolj temeljna in teoretična filozofska disciplina slušatelje seznanja s preučevanjem in analizo najsplošnejše strukture biti in bivajočega, z vsemi pripadajočimi kategorijami. Ontologija dojema stvarnost v njeni biti, obstoju oziroma kolikor je bivajoče in bivajoče obravnava kot bivajoče, tj. v celoti (holistično), v splošnem in občem vidiku. Kot prva teoretična filozofska disciplina, ki omogoča in utemeljuje vse druge, in kot kategorialno izrekanje bivajočega je ontologija mišljena kot najsplošnejša filozofska teorija o strukturah sveta, o najsplošnejših pojmihih in kategorijah ter kot izhodišče za metodološka načela vseh znanosti.

Politična filozofija

Cilj predmeta je historična predstavitev politične filozofije od začetkov grške filozofije do moderne dobe. Predmet sledi razvoju političnih idej, pojmovnim prelomom v razumevanju političnega. Študenti so sposobni analizirati najvplivnejša besedila ključnih klasičnih avtorjev politične filozofije in jih zgodovinsko umestiti. Sposobni so uporabljati temeljne pojme politične filozofije in razmišljati o odnosu med političnimi teorijami in političnim delovanjem.

Spoznavna teorija

Cilji predmeta so poznavanje temeljnih spoznavnoteoretskih pojmov, pristopov in teorij; poznavanje zgodovinskega razvoja spoznavne teorije; poznavanje narave in omejitve klasične spoznavnoteoretske problematike. Predmet usposablja k razvoju naslednjih kompetenc: sposobnost razlikovanja med kritičnimi, skeptičnimi in dogmatičnimi stališči v teoriji spoznanja; sposobnost poglobljenega in kritičnega ukvarjanja z obravnavanimi pristopi in idejami; sposobnost samostojnega razmišljanja o obravnavanih vprašanih; sposobnost prenosa in uporabe obravnavanih vprašanj na drugih filozofskih in znanstvenih področjih.

Estetika

Spoznanje, da so pojmi, na katerih temelji estetika, po eni strani zgodovinsko pogojeni (od pojma lepega do pojma umetnosti), po drugi strani pa je filozofija že od antike da-

lje iskala univerzalne lastnosti lepega (skozi pojme harmonije in simetrije, zlatega reza itd.). Študentke in študenti bodo seznanjeni tudi z modernimi in sodobnimi tokovi v estetiki, ki so zelo raznoliki.

Etika

Osnovni cilj predmeta je v razumevanju etike kot najbolj kontroverzne filozofske discipline v navezavi s kontroverznostjo človekove »narave«. Glavni poudarki so razumevanje nedoumljivosti človeka in njegove svobode kot izvora moralnih dejanj; poznavanje osnovnih etičnih problemov, principov, šol in metod; razumevanje pluralnosti vrednot in pomena ter možnosti etike v sodobni družbi; poznavanje klasikov zgodovine etične misli; razumevanje pomena avtonomne moralnosti in vloge kritičnega dialoga v družbi.

Slovenska filozofija in filozofska terminologija

Predmet sistematično uvaja v zgodovino filozofske misli na Slovenskem ter predstavi vlogo in pomen slovenske filozofije za slovensko zgodovino in kulturo in v mednarodnem kontekstu. Študentke in študenti spoznajo glavne predstavnike slovenske filozofije, pridobijo poglobljen vpogled v zgodovino slovenske misli, se seznanijo s posameznimi besedili, utrjujejo interpretativno veščino in hermenevitični pristop v zgodovini filozofije; se seznanijo s slovensko filozofsko terminologijo, razvijajo zavest o pomenu filozofskega izražanja v slovenskem jeziku.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomantke in diplomanti z dokončanjem študija pridobijo široko in poglobljeno znanje na vseh področjih filozofije z zgodovinsko in sodobno paletto najrazličnejših filozofskih pristopov: hermenevtičnega, fenomenološkega, strukturalističnega, analitičnega, kognitivnega in sistematskega. Razvijejo zmožnost kritičnega mišljenja, pojmovnega mišljenja in filozofskega uvida. Zaradi tega so zmožni presoje in odprtosti za drugačne poglede, stališča, z zmožnostjo uporabe interdisciplinarnega znanja pa izkazujejo obvladanje pojmovnega aparata različnih filozofskih pristopov in domen ter zmožnost primerjalne analize in kritičnega ovrednotenja. Po uspešnem zaključku študija so diplomanti in diplomantke usposobljeni za znanstveno in strokovno delo na raziskovalnih in izobraževalnih institucijah oziroma za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničarka ali knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s spremljanjem oz. raziskovanjem svetovne in domače filozofske in humanistične tradicije, hkrati pa tudi z razvojem in kritiko sodobne družbe ter sodobnega sveta.

Zaposlitvene možnosti

Na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je šolala večina diplomiranih filozofov, ki so se pozneje zaposlili na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Filozofski fakulteti v Mariboru, na Filozofskem inštitutu ZRC SAZU ter na drugih domačih in tujih visokošolskih in raziskovalnih institucijah. Med ostalimi področji, kjer se zaposlujejo diplomirani filozofi/filozofinje, sta opazni predvsem novinarstvo in publicistika. Pridobljena izobrazba omogoča tudi uspešno delo v založništvu, v knjižnicah, kulturnih ustanovah in zavodih. Izpostaviti velja tudi zaposlovanje v državnih organih, zlasti na Ministrstvu za kulturo ter na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport – tam, kjer se povprašuje po široki duhovni izobrazbi, sposobnosti kakovostnega argumentiranja ter pojmovnega uvida.

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Domen Mohorič
domen.mohoric@ff.uni-lj.si
Soba 429

Telefon

+386 1 241 14 94

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Maja Malec
maja.malec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://filo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

»Študij filozofije zagotovo ni za usakogar, vendar tisti, ki se v njem najdejo, pridobijo z njim oprijemališča za celo življenje. Filozofija je veda, ki izpostavlja najtežje resnice, in nič hudega sluteči študenti smo tisti, ki ga najbolj nasrkamo. Pa vendarle ob tem pridobimo neprecenljivo znanje in izkušnje. Zaradi svoje širine je filozofija fantastična kot dvopredmetni študij, morda celo najboljša smer za katerokoli kombinacijo.«

– Sofija Ivandič, dvopredmetni študijski program Filozofija, 1. stopnja, dvopredmetna smer

»Študirati filozofijo pomeni pustiti le-tej, da ti izpod nog spodnese tla. Pomeni z mislijo olupiti navlako stoletij do okostja, napraviti prostor za širši horizont, izostren um in raznoter svet. Pomeni tipati svet z novim parom dlani, prisluhniti ljudem z novim parom ušes in navezadnje – videti smisel skozi nove in nove oči.«

– Nika Herček, enopredmetni študijski program Filozofija, 1. stopnja

»Izbira študija filozofije se je zame izkazala za pravo odločitev, ki me je nagradila z izjemno navdihujočo izkušnjo. Razprave o ključnih družbenih vprašanjih, filozofskih idejah ter nenavadnih, pogosto celo bizarnih zamislih filozofov, so bile večkrat kot dobra serija na Netflixu – o njih ne moreš nehati razmišljati še dolgo po "ogledani epizodi". Prav ta prostor za razmišljanje na nov, globlji, širši in kompleksnejši način zunaj ustaljenih okvirjev, je zame največja prednost izbire te akademske poti. Poti naprej je za širokogledne mnogi.«

– Mila Kotnik, enopredmetni študijski program Filozofija, 2. stopnja

»Študij filozofije na 1. stopnji ponuja ogromno znanja in usa orodja, potrebna za razcvet kritičnega, poglobljenega mišljenja. Velik poudarek med študijem je tudi na filozofiji kot veščini, ki jo je moč uporabiti na ogromno področjih, ne le na akademskem, na katerih je mogoče po zaključku študija delovati in se tudi zaposliti. Oddelek z razgibanim predmetnikom daje ogromno možnosti raziskave in poglobitve v lastne interese ter odkrivanje novih področji zanimanja.«

– Brina Koloini, dvopredmetni študijski program Filozofija, 2. stopnja